

РЕШЕНИЕ

№ 1598

гр. Пловдив, 15.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, IX СЪСТАВ - 3, в публично заседание на двадесет и първи ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Николинка Г. Цветкова

Членове: Фаня Т. Рабчева Калчишкова
Руска Ат. Андреева

при участието на секретаря Пенка В. Георгиева
като разгледа докладваното от Николинка Г. Цветкова Въззивно гражданско дело № 20235300502397 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 от ГПК.

Обжалвано е решение № 2438/30.05.2023г., постановено по гр. д. № 13704/2022г. по описа на Пловдивски районен съд, I с., с което се осъжда „ХИК-91-П. С-ИЕ“ СД, ЕИК ***** да заплати на Г. Н. Т., ЕГН *****, на основание чл. 200, ал.1 от КТ, сумата от 20 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, причинени в резултат на трудова злополука, настъпила на 01.02.2021г., за която трудова злополука е издадено разпореждане № 5104-15-132/18.05.2021г. на ТП на НОИ *****, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 01.02.2021г. до окончателното ѝ изплащане, като отхвърля иска за разликата над 20 000 лева до пълния предявен размер от 100 000 лева, като неоснователен. Осъжда „ХИК-91-П. С-ИЕ“ СД, ЕИК ***** да заплати на адв. Б. З. на основание чл. 38, ал. 2 от ЗАдв. възнаграждение в размер на 1130 лева. Осъжда Г. Н. Т., ЕГН *****, да заплати на „ХИК-91-П. С-ИЕ“ СД, ЕИК ***** , сумата от 3388, 80 лева, представляваща сторените по делото разноски съразмерно с отхвърлената част от претенцията. Осъжда „ХИК-91-П. С-ИЕ“ СД, ЕИК ***** да заплати на ПРС, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК, сумата от общо 869, 64 лева държавна такса и разноски.

Против решението в отхвърлителната му част е постъпила жалба от Г. Н. Т. чрез

пълномощника адв. З. от ПАК, като счита, че неправилно районният съд е приел наличие на съпричиняване от страна на ищеца и на основание чл. 51, ал. 2 от ЗЗД е намалил размера на обезщетението. При условията на евентуалност поддържа, че степента на съпричиняване от нейна страна е не повече от 10 %. Освен това бил приложен занижен критерий при определяне размера на обезщетението в нарушение на чл. 52 от ЗЗД. Моли за отмяна на първоинстанционното решение в обжалваната част и постановяване на ново, с което искът да бъде уважен в пълния предявен размер. Претендира разноси за адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 2 от ЗАдв.

С отговора по чл. 263 от ГПК въззивната жалба се оспорва като неоснователна и се моли да бъде оставена без уважение в обжалваната част по подробно изложени съображения.

В срок е постъпила въззивна жалба и от адв. А. Н., като пълномощник на „ХИК-91 – П. С-ИЕ“ СД, с която първоинстанционното решение се обжалва в частта, с която искът е бил уважен. Излагат се доводи, че същото е неправилно и необосновано в тази част, тъй като ищцата имала изключителна вина за настъпване на вредоносния резултат и приетата степен на причиняване от нея била занижена. Не били обсъдени всички събрани доказателства по делото в нарушение на процесуалните правила. Моли за отмяна на първоинстанционното решение, вместо което да бъде постановено ново, с което искът да бъде отхвърлен, евентуално размера на обезщетението да бъде намален. Претендира разноси.

С писмения отговор на Г. Н. Т. въззивната жалба се оспорва като неоснователна и се моли да бъде оставена без уважение.

Жалбите са подадени в срока по чл. 259 от ГПК, изхождат от легитимирани страни, откъм съдържание са редовни, поради което и се явяват допустими.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в съвкупност, намери за установено следното:

Предявеният иск е с правно основание чл. 200 от КТ, за осъждане на ответника да заплати на ищцата сумата от 100 000 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди – болки, страдания и неудобства, в резултат на претърпяна на 01.02.2021г. трудова злополука, ведно със законната лихва върху сумата от датата на увреждането до окончателното изплащане.

Районният съд е приел в решението си, че е установено съществуването на трудово правоотношение между страните, като ищцата е претърпяла трудова злополука, довела до временна неработоспособност. След анализ на събраните по делото доказателства решаващият съд е достигнал до извод, че е налице съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалата, която се е поставила в ситуация на повишен риск, застрашавайки живота и здравето си. Приел е, че приносът на пострадалата за настъпване на злополуката е 50 %. Справедливият размер на

обезщетението според районния съд, съобразявайки характера на вредите, интензитета им, както и жизнения стандарт в страната като база за паричния еквивалент на причинената неимуществена вреда и отчитайки спецификата на конкретния случай, е 40 000 лева, от които са приспаднати 50 % и разликата е присъдена на ищцата.

Съгласно чл. 200 от КТ работодателят отговаря имуществено за вреди от трудова злополука, независимо от това дали негов орган или друг негов работник има вина за случилото се, т. е. законодателят е ангажирал безвиновна отговорност на работодателя за настъпилите вреди в правната сфера на негов работник в конкретно посочени хипотези, сред които и злополука по време на работа. Той е длъжен да репарира всички преки имуществени и неимуществени вреди, включително и пропуснатата полза /ал. 2 на чл. 200 от КТ/.

По настоящето дело не е спорно съществуването на трудово правоотношение между страните и настъпването на трудова злополука. Тези обстоятелства са установени и с приетите в първоинстанционното производство писмени доказателства – трудов договор № 776/04.11.2020г., декларация за трудова злополука, разпореждане № 5104-15-132 от 18.05.2021г. от ТД на НОИ и протокол № 5103-15-14 от 18.03.2021г. за резултатите от извършеното разследване на злополуката.

Като писмени доказателства са приложени 7 бр. болнични листове, издадени на ищцата, от които е видно, че от 01.02.2021г. до 29.08.2021г. същата е била в болничен отпуск, както и 3 бр. епикризи, издадени от Университетска многопрофилна болница за активно лечение „Свети Георги“ АД, от които е видно, че през периодите 01.02 – 10.02.2021г., 05.03.2021г. – 12.03.2021г. и от 13.04.2021г. до 20.04.2021г. същата е била на болнично лечение.

Спорът между страните по делото е относно наличието на съпричиняване от страна на работника при настъпването на трудовата злополука и в какъв процент е същото, както и относно размера на обезщетението за неимуществени вреди.

Съгласно чл. 201, ал. 2 от КТ отговорността на работодателя може да се намали, ако пострадалият е допринесъл за трудовата злополука, като е допуснал груба небрежност. В КТ няма легална дефиниция на понятието „груба небрежност“, а доколкото този нормативен акт урежда правоотношения, свързани с полагането на труд, не следва да се ползва легалното определение от наказателното право. В гражданското право небрежността е налице тогава, когато лицето не е положило обичайната, нормална грижа за изпълнение на дадена работа с оглед нейното естество. Грубата небрежност е налице тогава, когато лицето не полага грижата, която би положил и най-небрежния човек при изпълнение на дадена работа /в този см. решение № 1044/04.11.2008г. по гр. д. № 938/2006г., IV г. о. на ВКС, решение № 1176/14.11.2008г. по гр. д. № 5228/2007г., II г. о. на ВКС, решение № 510/30.11.2011г. по гр. д. № 1923/2009г., IV г. о., решение № 291/2012г. по гр. д. № 951/2011г., IV г. о. и

др./За да има съпричиняване при настъпване на трудова злополука работникът следва да е извършвал работата без елементарно старание, внимание и при неспазване на основни правила за безопасност.Степента на съпричиняване следва да се определи на база обективните данни за степента на значимост на непредпазливото поведение на работника за настъпване на злополуката.В практиката на ВКС е категорично прието и безусловното значение, което има инструктажа за безопасност при работа с оглед нейната специфика и естество.

Видно е от приложените писмени доказателства по настоящето дело, че на Г. Н. Т. е проведен начален инструктаж по БЗР, за което е издадена служебна бележка № 828/04.11.2020г.

Като писмено доказателство по настоящето дело е приложено постановление за прекратяване на наказателно производство от 04.01.2022г., образувано за престъпление по чл. 134, ал. 1, т. 2 във вр. с чл. 128, ал. 2 от НК за това, че на 01.02.2021г. в гр. *****, е причинена средна телесна повреда на Г. Н. Т., поради незнание или немарливо изпълнение на занятие или друга правно регламентирана дейност, представляваща източник на повишена опасност.

Към настоящето дело е приложено и АНД № 648 по описа за 2022г. на Районен съд Асеновград, по което е постановено решение № 11 от 03.02.2023г.Със същото се признава обвиняемия Б. С. В., ЕГН *****, работещ като **** в „ХИК-91 П. С-ие“ СД, за виновен в това, че на 01.02.2021г. в гр. *****, по непредпазливост е причинил средна телесна повреда на Г. Н. Т., изразяваща се в счупване на киткови кости на десен горен крайник, причинило трайно затрудняване движенията на десен горен крайник за повече от 30 дни, което е престъпление по чл. 133 във вр. с чл. 129, ал. 2 от НК, като на основание чл. 78а, ал.1 от НК го освобождава от наказателна отговорност и му налага административно наказание глоба в размер на 1000 лева.

За установяване механизма на настъпване на трудовата злополука, по делото са събрани писмени и гласни доказателства.

При разследването, обективизирано в Протокол № 5103-15-14 от 18.03.2021г. е установено, че внезапното травматично увреждане на здравето на Г. Н. Т. е възникнало вследствие на захващане и притискане на дясната ѝ ръка в областта на предмишницата (между лакътя и китката) от валове на разролваща машина, включена да работи от неин колега.Дадени са указания на работодателя да проведе извънреден инструктаж на работещите в дружеството съгласно чл. 16, ал. 1, т. 1 от Наредба № РД-07-2 за условията и реда за провеждане на периодичното обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд; работодателят да предостави на работещите необходимата информация за рисковете за здравето и безопасността им /оценка на риска, инструкции за безопасна работа и др./, както и за мерките, които се предприемат за отстраняването,

намаляването или контролирането на тези рискове съгласно чл. 19, ал. 1 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд; върху машината за разкрояване на нетъкан текстил да се поставят знаци, предупредителни надписи и маркировки, свързани с осигуряване безопасността и здравето на работещите на български език съгласно чл. 193 във вр. с чл. 164, ал. 2 от Наредба № 7 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване.

Като свидетел пред районния съд е разпитан Б. В., който работел в ответното дружество като ****.Обяснил е, че в цеха работят основно на две машини – едната произвеждала нетъкан текстил, а на другата машина се разронвал текстила на размери.Когато на втората машина приключела едната ролка, тогава се поставяла нова, съответно се връзвали двете ролки и с един педал ръчно се издърпвало платното.Вечерта на датата на инцидента Г. извикала него и още един техен колега, защото имало проблем при прекарването на платното.Самият възел, където са завързани двата края, се бил заклешил между валовете.Имало остатъчен материал от предната ролка, за него се завързвала новата, след което платното преминавало през валовете и накрая на машината имало три вала, където в случая се бил заклешил възелът.Когато отишъл, машината била блокирана от възела и не работела.Той натиснал педала долу на земята, с който машината се задвижвала на бавен режим, но възелът бил прекалено голям и не можел да мине.След това изрязал платното над валовете с макетен нож и възелът леко се освободил.При натискане на педала машината започнала да работи, да се въртят валовете, но възелът останал между трите вала.След това натиснал отново педала и започнал да придърпва останалия материал.През това време Г. била до него клекнала долу, а той на пръсти горе и се опитвал да дърпа.Мислел, че тя знае какво прави той в този момент.Внезапно чул писък и натиснал аварийния бутон на машината, а после видял, че на Г. ръката е между валовете, затисната отляво.Не я видял че бърка, тъй като той бил изправен, а тя клекнала и не очаквал, тъй като там не трябвало никой да пипа.По думите му друг път такова заклещване не е имало.Машината нямала капаци долу и когато човек бръкне, не спирала.По принцип машината имала ограждения по време на работен режим, но при смяна на ролата се отваряла и се влизало вътре, съотв. се издърпвал новият материал.Това се извършвало при спряла машина, но в случая при спряла машина нямало как да дръпнат платното.Когато освободили ръката на Г., след това демонтирали машината и така успели да извадят възела.Нямало помощни средства за това.

Като свидетел в първоинстанционното производство е разпитана и И. Н., която сочи, че от ищцата е разбрала за инцидента и я посетила в болницата.По думите на свидетелката състоянието ѝ е било ужасно, цялата ръка бинтована, синя, с катетър, не можела да мърда, много я боляло.Купили ѝ болкоуспокояващи, а мъжът ѝ си взел

отпуск и останал при нея, а те взели сина ѝ при тях на село, за да не е сам. На следващия ден се наложило да дадат кръв, тъй като имала голяма кръвозагуба. Престоял в болницата бил 10 дни и когато я взели, тя не можела да се облича и съблича сама, да се обслужва сама и свидетелката ѝ помагала за всичко. В продължение на месеци ѝ правели превръзки. Веднъж я придружила и искала да види раната, но лекарят не я допуснал, защото раната била страшна, имало захванато с телове, разрязано. Вечер не можела да спи от болки, биели ѝ инжекции в корема. После провеждали рехабилитация, за да я раздвижат. Шест месеца била така, но и в момента била на болкоуспокояващи. При натоварване и сега ръката ѝ се надувала. Имало някаква костичка, която много ѝ пречела. В началото не можела да вдигне и чаша. Белезите също били големи и изпитвала неудобство да се съблича по къс ръкав. В момента Г. работела в златарски цех, правела монети от м. октомври миналата година. Работата не била тежка, защото трябвало да се пази. При вдигане на тежко имала болки.

При тези данни следва да бъде споделен направения от първоинстанционния съд извод, че пострадалата е допуснала „груба небрежност“ в случая, тъй като ѝ е проведен инструктаж за безопасност при работа, известна ѝ е била опасността при бъркане с ръка между валове на машината, имала е необходимото образование и опит, за да я предвиди, но е пренебрегнала основни технологични правила за безопасност и не е съгласувала действията си със св. Б. В., който също се опитвал да отстрани проблема. Същевременно непосредствения риск за настъпването на инцидента е създаден поради допуснатото грубо нарушение на правилата за безопасност от св. В., който при наличие на хора вътре при машината, без да се увери, че същите са на безопасно разстояние, е пуснал машината в работен режим. Поради това с действията си св. В. съществено е допринесъл за настъпване на злополуката. От страна на работодателя също не са били осигурени необходимите помощни средства, не е бил отработен и безопасен механизъм за отстраняване на получаващите се възли в процеса на работа. Не без значение е и обстоятелството, че пострадалата е предприела вредоносните действия именно за да обезпечи възстановяването на работния процес. С оглед на това не може да бъде споделена тезата на работодателя, че същата има изключителна вина за настъпване на злополуката. Приносът на пострадалата в конкретния случай настоящата инстанция определя на 20 %, в какъвто размер ще следва да бъде намалено дължимото ѝ се обезщетение.

По отношение размера на обезщетението за неимуществени вреди следва да се прецени здравословното състояние на работника с оглед характера и вида на увреждането, интензивността и продължителността на търпените болки и страдания, да се съобрази дали влошаването на здравословното състояние е трайно, отразява ли се това на трудоспособността на лицето. В тази насока от представените медицински документи като писмени доказателства по делото и заключението на съдебно-медицинската експертиза се установи, че в резултат на трудовата злополука на Г. Т. е

причинено смазване (конквасация) на дясна предмишница с открита рана в областта на десния лакът с големина 15-20 см. и отчупване на парченца от костите на дясната китка. Причинена ѝ е болка със силно изразен характер. Травмата е довела до болеви усещания, които са намалявали бавно с времето. Страданията, които е изтърпяла, са били силно изразени, поради продължителността на лечението, невъзможността за самообслужване по време на лечението, изразяващо се в хранене, лична хигиена и обличане. Препоръчително е и ежегодно, планово провеждане на физиотерапия и рехабилитация в оторизирани болнични заведения. Към настоящия момент е налице груб, вторично зараснал цикатрикс в областта на предната част на дясна лакътна става, обхващаща мишница и предмишница с големина 20 см. Налице е и сгъвна и разгъвна контрактура на същата става, както и хипотрофия на тенарна и хипотенарна мускулатура на дясна длан. Пострадалата се оплаква от изтръпване в областта на пръстите и намалена сила на захват. От обясненията на вещото лице в съдебно заседание е изяснено, че констатираната хипотрофия говори за частична неврологична увреда, което налага провеждане на лечение в рехабилитационните центрове в планов порядък до пълно възстановяване. Нервите на ръката ѝ не били прекъснати, но било възможно да е нарушена някоя обвивка. Белегът, който останал, можел да бъде заличен само с пластична операция. Функцията на ръката е запазена, но имала частично ограничение на движенията в засегнатите стави.

Следователно установено е, че лечението на пострадалата е продължително, предстои ѝ провеждането на рехабилитационни процедури и пластична операция на ръката. Болките при инцидента са били силно изразени и са отшумявали бавно с течение на времето. Неизменно при инцидента тя се изплашила и е изживяла силен стрес. Пострадалата за дълъг период от време, повече от 6 месеца, през които е била в болничен отпуск, е имала затруднения и при обслужването, нуждаела се е от чужда помощ. Изпитва дискомфорт и от загрозяването на ръката. И към настоящия сила на захвата на ръката ѝ е намалена, което се отразява и на работоспособността ѝ.

При всички тези констатации и след цялостен анализ на събраните по делото доказателства, които се кредитират като последователни и непротиворечиви, съобразявайки и принципа на справедливостта съгласно чл. 52 от ЗЗД, настоящият състав на съда намира, че обезщетение в размер на 60 000 лева е адекватно на търпените от пострадалата неимуществени вреди. В тази насока съдът съобрази характера, интензивността и продължителността на търпените от нея болки и страдания с оглед данните по делото.

Предвид приетото по-горе за допусната „груба небрежност“ от работника, респ. 20 % принос за настъпване на вредите, определеното обезщетение за неимуществени вреди следва да се намали, като се „приспадне“ грубата небрежност, при което дължимото на пострадалата обезщетение е в размер на 48 000 лева. До този размер

съдът намира предявения иск за доказан.

Предвид гореизложеното въззивната жалба на Г. Т. се явява частично основателна, а въззивната жалба на „ХИК-91-П. С-ИЕ“ СД неоснователна, поради което следва да се остави без уважение. Обжалваното решение се явява неправилно и незаконосъобразно за размера над присъдените 20 000 лева обезщетение за неимуществени вреди в резултат от трудова злополука до размера от 48 000 лева, ведно със законната лихва върху тази разлика от 01.02.2021г. до окончателното ѝ изплащане. В тази част първоинстанционното решение следва да бъде отменено като неправилно и незаконосъобразно, вместо което да бъде постановено ново, с което да се уважи предявения иск до посочения размер от 48 000 лева. За разликата до претендираните 100 000 лева, в която част искът е отхвърлен от първоинстанционния съд, решението като правилно и законосъобразно следва да бъде потвърдено.

Предвид изхода на делото пред въззивната инстанция, следва да се осъди въззиваемото дружество да заплати и допълнителна част от адвокатското възнаграждение по чл. 38, ал. 2 от ЗАдв. за първоинстанционното производство в размер на 3360 лева, изчислено по реда на чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1/2004г., както и адвокатско възнаграждение в размер на 4490 лева за предоставена безплатна правна помощ във въззивното производство, съобразно уважената част от иска.

Съобразно отхвърлената част от иска следва да се отмени първоинстанционното решение в частта, с която е присъдено адвокатско възнаграждение на ответника за първата инстанция над размера от 2206, 25 лева до присъдения размер от 3388, 80 лева или за разликата от 1076, 25 лева. За въззивното производство на дружеството-работодател се дължат разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 2750, 65 лева, изчислено по реда на чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1/2004г., съобразно отхвърлената част от иска. Следва да се осъди дружеството да заплати и допълнителна ДТ с оглед уважената част от иска в размер на 1120 лева.

С оглед на изложеното Пловдивският окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 2438/30.05.2023г., постановено по гр. д. № 13704 по описа за 2022г. на Пловдивския районен съд, I г. с., в частта, с която е отхвърлен предявеният иск от Г. Н. Т., ЕГН ***** от гр. ***** против „ХИК-91-П. С-ИЕ“, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. *****, Община *****, за заплащане на сумата над присъдения размер от 20 000 лева до размера от 48 000 лева, представляваща обезщетение за претърпените от Г. Н. Т. неимуществени вреди, в резултат на трудова злополука, настъпила на 01.02.2021г., която е призната за трудова с разпореждане на ТП на НОИ № 5104-15-132 от 18.05.2021г., ведно със законната лихва върху

главницата от датата на злополуката – 01.02.2021г. до окончателното ѝ плащане, както и в частта, с която се осъжда Г. Н. Т., ЕГН ***** да заплати на „ХИК-91-П. С-ИЕ“, ЕИК *****, сумата над 2206, 25 лева до присъдения размер от 3388, 80 лева разноски за адвокатско възнаграждение или за разликата от 1076, 25 лева, вместо което ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА „ХИК-91-П. С-ИЕ“, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. *****, Община ***** да заплати на Г. Н. Т., ЕГН ***** от гр. ***** и сумата над 20 000 лева до размера от 48 000 лева или още 28 000 лева, представляваща обезщетение за претърпените от Г. Н. Т. неимуществени вреди, в резултат на трудова злополука, настъпила на 01.02.2021г., която е призната за трудова с разпореждане на ТП на НОИ № 5104-15-132 от 18.05.2021г., ведно със законната лихва върху тази сума от датата на злополуката – 01.02.2021г. до окончателното ѝ изплащане.

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалата част.

ОСЪЖДА „ХИК-91-П. С-ИЕ“, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. *****, Община ***** да заплати на адвокат Т. Н. Й. от АК ***, личен номер № *****, със служебен адрес: гр. *****, част от дължимото възнаграждение за първоинстанционното производство в размер на 3360 лева и част от възнаграждението за въззивното производство в размер на 4490 лева.

ОСЪЖДА Г. Н. Т., ЕГН ***** от гр. ***** да заплати на „ХИК-91-П. С-ИЕ“, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. *****, Община *****, сумата от 2750, 65 лева – разноски за въззивното производство.

ОСЪЖДА „ХИК-91-П. С-ИЕ“, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. *****, Община ***** да заплати допълнителна ДТ в размер на 1120 лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____